

ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଳ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ

ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନସଂରକ୍ଷକ ଓ ଜଙ୍ଗଳ ବାହିନୀ ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଓଡ଼ିଶା

ନଥ୍ ସଂଖ୍ୟା ୧୭୩/୨୦ / ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ୮୮୯୦

ଡାରିଖ ଶତାବ୍ଦୀ ମାର୍ଗ, ୨୦୨୧, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରାପ୍ତେଷ୍ଟୁ

ସମସ୍ତ ମଣ୍ଡଳ ଅଧିକାରୀ (All RCCFs)

ସମସ୍ତ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ (All DFOs)

ବିଷୟ : ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ - ୨୦୨୧

୧. ଅନୁମୋଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା / କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନା, ଜଙ୍ଗଳ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ସାନ୍ତ୍ରତା (Forest Canopy Density)ର ମାନଚିତ୍ର ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ଉପଲବ୍ଧ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଜିଜନିଙ୍ଗାରୀ ସୁଚନା ଉପରେ ଅନୁଧାନକରି, ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଳ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ବର୍ଷ -୨୦୨୧ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଟେରିଟୋରିଆଲ୍ ଏବଂ ଝାଇଲ୍ ଲାଇଫ୍ ଡିଜିଜନରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଖସଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ୨୦୨୧ ମସିହାରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମସ୍ତ ବନଖଣ୍ଡ ମାନଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ନଂ- ୨୧୪୨୨ ତା ୦୯.୧୨.୨୦୨୦ରିଖରେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ନଂ- ୨୭୧୭ ତା ୦୫.୦୯.୨୦୨୧ରିଖରେ ପୁନଶ୍ଚ ପ୍ରେରିତ କରାଯାଇଅଛି । ୨୦୨୧ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ରତ୍ନରେ ସମସ୍ତ ଟେରିଟୋରିଆଲ୍ ଏବଂ ଝାଇଲ୍ ଲାଇଫ୍ ଡିଜିଜନମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ହେବାକୁ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମୟରେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ମାର୍ଗଦର୍ଶକା ଭାବରେ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

୨. ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଚାରା ପ୍ରସ୍ତୁତି (Planting stock)

(କ) ଚକିତ ବର୍ଷ ସମସ୍ତ ବନଖଣ୍ଡ ମାନଙ୍କରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ କେବଳ ୧୮ ମାସର ପୁରୁଣା ବୃକ୍ଷଚାରା ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ପାଇଁ ଛିରୀକୃତ ହୋଇଅଛି । କେବଳ

ବଣ୍ଣନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଜାତି/କିସମର ଓ ମାସ ପୁରୁଣା ବୃକ୍ଷଚାରା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ । RCCF ମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବନଖଣ୍ଡରେ ୧୮ ମାସର ପୁରୁଣା ବୃକ୍ଷଚାରା ଉପଲବ୍ଧ ରହିଥିବା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ । ଯଦି କୌଣସି ଡିଭିଜନରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଏବଂ ମାସିଆ ଚାରା ନଥ୍ବ, ତେବେ ବଳକା ଚାରା ମହଞ୍ଜୁଦ ରହିଥିବା ନିକଟସ୍ଥ ଡିଭିଜନରୁ ୧୮ ମାସର ପୁରୁଣା ଚାରାକୁ ଛାନାନ୍ତର କରାଯାଇପରେ କିମ୍ବା ଡିଭିଜନମାନଙ୍କର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ପୁନଃ ବ୍ୟବହିତ କରାଯାଇପାରେ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜଙ୍ଗଲ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ୩୪୭୩ ତା ୧୨.୦୯.୨୦୨୧ରିଖରେ ସମସ୍ତ RCCF ମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟାରେ ସମସ୍ତ DFO ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରିତ କରାଯାଇଛି, ଯାହାକୁ ପୁନଃ ଅବଲୋକନ କରାଯାଇପାରେ । ଡିଭିଜନର ସମସ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ କେବଳ ୧୮ ମାସର ଚାରା ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା DFO ମାନଙ୍କର ପ୍ରାଥମିକ ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ । ବନଖଣ୍ଡ ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଚାରା କିମି ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ।

(୫) ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସୂଚନା ଏବଂ ୫T ପଦକ୍ଷେପ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଵଳ୍ପତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଚାରା ଉଦ୍ୟାନ (nursery) ବାହାରେ ପ୍ରଜାତି/କିସମତ୍ରାରୀ ମହଞ୍ଜୁଦ ଚାରା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ସୂଚନା ଫଳକରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ଦରକାର ଏବଂ ସୂଚନା ଫଳକର ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ନାମେ, ୨୦୨୧ ସୁନ୍ଦା OFMS ପୋର୍ଟାଲରେ ସମୃଦ୍ଧ ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପଲୋଡ୍ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୩. ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଚାରା ମନୋନ୍ୟନ (Choice of Species)

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ କେଉଁ କେଉଁ କିସମର ଚାରା ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ୧୧୦୭/୧୨ (ବନୀକରଣ) ତା ୦୪.୧୦.୨୦୨୮ ରିଖରେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଏହି

କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ୮୫୭୪ ତା ୨୮.୦୪.୨୦୨୧ ରିଖରେ ତାହାକୁ ପୁନଃ ଦୃଢ଼ିକରଣ କରାଯାଇଅଛି । ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନାମାକୁ ପାଲନ କରାଯିବ ।

୪. ତଥ୍ୟ ଅବ୍ୟକ୍ତିତା (Data Updation)

ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା- ଚାରା ପ୍ରସ୍ତୁତି, ନିର୍ମିତ ଛାନର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ମାନଚିତ୍ର, ଗାତ ଖୋଲିବା, ଚାରା ରୋପଣ ଏବଂ ରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଜହିତ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ OFMS ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ଅପଲୋଡ୍ ହେବାପରେ ହିଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ରେକର୍ଡ ଦାଖଲର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଧାରାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ତଥ୍ୟ ଅପଲୋଡ୍ ପାଇଁ ସବିଶେଷ SOP / ପ୍ରୋଟୋକୋଲ୍ / ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଳ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଜଙ୍ଗଳ ସୁଚନା ଏବଂ ପ୍ରୟୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଶାଖା (FITGC) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । FITGC ଏକ ହେଲ୍ପ୍ ତେଷ୍ଠ ଛାପନ କରି ସେଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରୁଥୁବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କର ମୋବାଇଲ ନିୟମ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇବେ । DFO ଏବଂ ରେଞ୍ଜୀ ଅଧିକାରୀମାନେ ଗୀତ ସେଟ୍‌ପ୍ଲେଟ୍‌ଫର୍ମ, ୨୦୨୧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ଡିଜିଜନ/ରେଞ୍ଜୀ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ତଥ୍ୟ update / revise କରିବାପାଇଁ ସୁଯୋଗ ପାଇପାରିବେ, ଯାହା ପରେ ତଥ୍ୟ upload ପ୍ରକ୍ରିୟା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ତା' ପରେ ଯେକୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କେବଳ FITGC ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମତ RCCF ଙ୍କ ସୁପାରିଶ କ୍ରମେ କରାଯାଇପାରିବ ।

୫. ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମୟ (Plantation Period)

(କ) ରେଞ୍ଜୀ ଅଧିକାରୀ DFOଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି କେଉଁ ଦିନ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯିବ ତାହା ଛାଇ କରିବେ । ଚାରା ରୋପଣ କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ପୂର୍ବରୁ ଗାତ ଖୋଲା କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ଦରକାର ଏବଂ କୌଣସି ମତେ ଏହା ଗୀତ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୨୧ ପୂର୍ବରୁ ସମାପ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏକକାଳୀନ ଗାତ ଖୋଲିବା ଏବଂ ଚାରା ରୋପଣ କରିବା ବାଞ୍ଚନୀୟ ନୁହେଁ । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଚାରା ପରିବହନ ପୂର୍ବରୁ ନର୍ତ୍ତରୀରେ ମହଞ୍ଚଳର ଚାରା ଗୁଡ଼ିକର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ (ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଫଟୋଚିତ୍ର) OFMS portalରେ

ଅପଳୋଡ଼ ହେବା ଉଚିତ । ମୌସୁମୀ ପ୍ରବାହକୁ ଆଖୁ ଆଗରେ ରଖୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ୩୧ ଜୁଲାଇ, ୨୦୨୧ ସୁଦ୍ଧା ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(୫) ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଛାନରେ ଛାନୀୟ ଜନସାଧାରଣା/ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି / ଛାନୀୟ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଆନ୍ତରିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପଶିଥି/ ସହଯୋଗରେ ବନ ମହୋସବ ପାଳନ କରାଯିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ୪୫୦୧ ତା ୨୭.୦୭.୨୦୨୧ରିଖ ରେ ସୁଚୀତ କରାଯାଇଅଛି । ଏହାସହିତ ପ୍ରତିବର୍ଷପରି ଏହି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ରେଣ୍ଟ / ଡିଭିଜନ୍ / ଜିଲ୍ଲା ଛରରେ ବନ ମହୋସବ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହଯୋଗ/ ସହଭାଗିତାରେ ପାଳନ କରାଯିବ ।

୭. ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ନିଷ୍ଠା/ ପରିକଳ୍ପନା (Plantation Design)

(କ) ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିଷ୍ଠା/ ପରିକଳ୍ପନା ଅର୍ଥାତ୍, ପ୍ରତ୍ଯାବିତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଛାନର କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ କେଉଁ ପ୍ରଜାତିର ବୃକ୍ଷଚାରା ରୋପଣ କରିବାକୁ ହେବ ତାହା ଗାତ୍ର ଖୋଲିବା ସମୟରେ ତୁଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ରେଣ୍ଟ ଅପିସରଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରଜାତି/କିସମର ଚାରାକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଏବଂ ନିରୂପିତ ଛାନର ଉପଯୁକ୍ତତା ଆଧାରରେ ସେକସନ ଫରେଣ୍ଟର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିମନ୍ତେ ଏକ ପରିକଳ୍ପନା/ ନିଷ୍ଠା ପ୍ରତ୍ୱୁତ କରିବେ । ଡିଭିଜନରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ �ACFଙ୍କର ଡିଭିଜନରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଛାନ ଗୁଡ଼ିକର ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପରିକଳ୍ପନା/ ନିଷ୍ଠା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଧାନ ପୂର୍ବକ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ/ କ୍ଷମତା ରହିବ ।

(ଘ) ସର୍ବସାଧାରଣ ସୁଚନା ଏବଂ ୫T ପଦକ୍ଷେପ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଵଳ୍ପତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଛାନରେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଅବଗତି ନିମନ୍ତେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଏକ ସୁଚନା ଫଳକ ଲଗାଯିବ । ସୁଚନା ଫଳକର ଫଟୋଟିପ୍ରି ଣୀ ଅଗଷ୍ଟ, ୨୦୨୧ ସୁଦ୍ଧା OFMS ପୋର୍ଟାଲରେ ସମୃଦ୍ଧ ରେଣ୍ଟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରାରା ଅପଳୋଡ଼ କରାଯିବା ବାଞ୍ଚନୀୟ ।

୭. ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ (Cost Norm)

ରୋପଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଚାରା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନାର ଅନୁମୋଦିତ ନିୟମ ହାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ, ସଂଶୋଧୁତ OFD Code ଅନୁଯାୟୀ, ଠିକା ପ୍ରସ୍ତାବ (Tender system) ମାଧ୍ୟମରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ଛାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ଗାତ ଖୋଲିବା କାମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତିଷ୍ଠନ ଗୁଡ଼ିକ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ (approved cost) ଆଧାରରେ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ(estimated cost) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ଏବଂ କର୍ତ୍ତ୍ତପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପରେ ଅନ୍ତିମ ବିଭ୍ରତ ମୂଲ୍ୟ (final bid price) ହିଁ ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟ ହେବ । ଯଦି ବିଭ୍ରତ ମୂଲ୍ୟ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଛାନର ସାମଗ୍ରିକ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ (total approved cost norm) ଉପରେ ଆଧାର କରି ଭିନ୍ନକ ପରିମାଣ (differential amount) ପୂରଣ ହେବା ବାଞ୍ଚନୀୟ ।

୮. ଉତ୍ତର ଦାୟୀତ୍ୱ ସ୍ତର (Accountability Level)

ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରତି ଉତ୍ତରଦାୟୀ ବଜାୟ ରହିବ । ଏହା ସହିତ ଆର୍ଥିକ ଦାୟୀତ୍ୱ ସ୍ଵରୂପ ଆକାଉଣ୍ଡିଂ ପଦକ୍ଷତି ଅନୁଯାୟୀ ଭାଉଚର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ତାର ଅନୁମୋଦନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କ୍ରମିକ ନଂ	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	ପ୍ରାଥମିକ ଉତ୍ତରଦାୟୀତ୍ୱ	ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉତ୍ତର ଦାୟୀତ୍ୱ
୧	କିସମାଞ୍ଚାରୀ ଚାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ	ଫରେଷ୍ଟର	ରେଞ୍ଜ ଅଫିସର (୧୦୦%) ACF (୫୦% ଯାଞ୍ଚ ମାପ) DFO (୨୫%) RCCF (ଆତି କମରେ ପ୍ରତି ଉତ୍ତିଷ୍ଠନରେ ୫ ଟି ଚାରା ଉଦ୍ୟାନ (nursery))

୨	ବୃକ୍ଷରୋପ ଶୈତାନ ମାନଚିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ତାର ସଠିକତା	ଫରେଷ୍ଟର	ରେଞ୍ଜୀ ଅଫିସର (୧୦୦%) ACF (୫୦% ଯାଞ୍ଚ ମାପ) DFO (୧୦%) RCCF (ଅଛି କମରେ ପ୍ରତି ଡିଭିଜନର ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନ (site))
୩	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିର୍ମା/ପରିକଳ୍ପନା (Design)	ଫରେଷ୍ଟର	ରେଞ୍ଜୀ ଅଫିସର (୧୦୦%) ACF (୫୦% ଯାଞ୍ଚ ମାପ)
୪	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସ୍ଥାନରେ ଗାଡ଼ ଖୋଲାଇବା	ଫରେଷ୍ଟ ଗାର୍ଡ	ଫରେଷ୍ଟର (୧୦୦%) ରେଞ୍ଜୀ ଅଫିସର (୫୦% ଯାଞ୍ଚ ମାପ)
୫	ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ	ଫରେଷ୍ଟ ଗାର୍ଡ	ଫରେଷ୍ଟର (୧୦୦%) ରେଞ୍ଜୀ ଅଫିସର (୫୦% ଯାଞ୍ଚ ମାପ)
୬	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ OFMSରେ ସଠିକ ଡଥ୍ୟ ଅବ୍ୟତ୍ତନ (Data uploading)	ଫରେଷ୍ଟ ଗାର୍ଡ	ACF (୧୦୦%)
୭	OFMSରେ ଡଥ୍ୟର ବୈଧତା ଏବଂ ପ୍ରମାଣପତ୍ର	ରେଞ୍ଜୀ ଅଫିସର	DFO (୧୦୦%) RCCF (୧୦%)

୯. ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନ ଓ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ (Monitoring & Evaluation)

(କ) RCCF ମାନେ ନିଜ ଅଧୀନରେ ଥିବା ବନଖଣ୍ଡ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ନିରପେକ୍ଷ, ସ୍ଵଳ୍ପ ଏବଂ ଏକକାଳୀନ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନ ପ୍ରକ୍ରିୟା (Monitoring System)ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିବେ। ତାରା ମହାବୁଦ୍ଧ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଯାଞ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଡିଭିଜନ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ରେଞ୍ଜୀ କର୍ମଚାରୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଡିଭିଜନର କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିଯୋଜିତ କରାଯିବା ଉପରେ RCCF ନିଷ୍ପତ୍ତି ମେବେ। ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟର ତଦାରଖ/ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସମାନ ପଢ଼ନ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ। ଆବଶ୍ୟକ ଛଳେ ତାରା

ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟର ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ତାଳିମ ଓ ବିକାଶ ମଣ୍ଡଳ କଟକ (Training & Development Circle, Cuttack) ଅଧୂନାଷ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ RCCF ମାନେ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ, ତାଳିମ ଓ ବିକାଶଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିପାରନ୍ତି । 5T ପଦକ୍ଷେପ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଵଳ୍ପତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ନିକଟସ୍ଥ ବନ ସୁରକ୍ଷା ସମିତି (VSS) ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସହାୟତା ମଧ୍ୟ ନିଆୟାଇପାରେ ।

(ଖ) ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ୨୦୨୧ ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଛାନର ମୂଲ୍ୟାୟନ ଉପରେ ଏକ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ନାମ ଡିସେମ୍ବର, ୨୦୨୧ ମଧ୍ୟରେ RCCF ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯିବା ବାଞ୍ଚନୀୟ । RCCF ମାନେ ପ୍ରତି ଡିଭିଜନର ଅତି କମରେ ୨-୩ ଟି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଛାନର ସମୀକ୍ଷା ଓ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଟିପ୍ପଣୀ ଓ ସୁପାରିଶ ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡିଭିଜନର ମୂଲ୍ୟାୟନ ରିପୋର୍ଟକୁ ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ, ପର୍ଯ୍ୟାଳୋଚନ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସତର୍କତା (PCCF, ME&IV)ଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବେ ।

(ଗ) RCCF / DFO ମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା ଓ ମୂଲ୍ୟାୟନ କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୟନ ସହିତରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଳ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପର୍ଯ୍ୟାଳୋଚନ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସତର୍କତା ଶାଖା (ME&IV wing), ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ବନୀକରଣ) ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (କାମା)ଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପୃଥିକ ଭାବରେ ବାହ୍ୟ/ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ସମୀକ୍ଷା ଓ ମୂଲ୍ୟାୟନ (external monitoring & evaluation) କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।

୧୦. 5T ସମାଧାନ (5T Compliance)

5T ମନ୍ତ୍ର ଯଥା, ସ୍ଵଳ୍ପତା, ଟେଲ୍କୋଲୋଜି, ଦଳଗତ କାର୍ଯ୍ୟ, ସମୟ ଏବଂ ରୂପାନ୍ତରଣର ଅନୁସରଣ କରିବା ସମସ୍ତ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟାନ୍ୟ ରହିବ । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଥୁବା ଯେକୌଣସି ନାଗରିକଙ୍କୁ, ସୁଚନା

ଦିଆଯିବା ଉପରେ ଅଗ୍ରାଧୁକାର ରହିବ । ସେହିଭଳି ବୃକ୍ଷରୋପଣ ରିପୋର୍ଟ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଜଙ୍ଗଲ ନିରୀକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା (Odisha Forest Management System)କୁ ବୈଷୟିକ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଯେହେତୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ସଫଳତା ଦଳଗତ ଉଦ୍ୟମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ସମସ୍ତ ହିତାଧୁକାରୀ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଜଡ଼ିତ ରହିବେ । ଅଧିକତ୍ତୁ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟର ସଫଳ ରୂପାୟନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ କଡ଼ାକଡ଼ି କର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିତ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

୧୧. କୋଡ଼ିଟ୍ ମାର୍ଗଦର୍ଶକା (Covid Guidelines)

ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଲକ୍ଷ ଡାଉନ୍ ସମୟରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ରିଲିଫ୍ କମିଶନର, (SRC), ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ତା ୦୧.୦୪.୨୦୨୧ ରିଖ (ପାରା-ଜି)ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନର ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । କୋଡ଼ିଟ୍ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଚରଣ ଏବଂ ସମୟ ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଉଥିବା ମାର୍ଗଦର୍ଶକା ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ବନଖଣ୍ଡ ମାନଙ୍କରେ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବରେ ପାଳନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

୧୨. ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ୨୦୨୧ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ (Range Officer, Forester, Forest Guard) ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ପ୍ରସାରିତ ହେବା ବାଞ୍ଚନୀୟ ।

ଜାନ୍ମୟ ମେଲ୍ ହୁଏ
(ଶିଶିର କୁମାର ରଥ)

ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ବାହିନୀ ପ୍ରମୁଖ

ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ୮୮୯୧ / ତାରିଖ ୭ ମାର୍ଚ୍ଚ, ୨୦୨୧

ଏକାକୀତ ନକଳ ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସର୍ତ୍ତିବ, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅବଗତ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କରାଗଲା ।

ଜାନ୍ମୟ ମେଲ୍ ହୁଏ
(ଶିଶିର କୁମାର ରଥ)

ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ବାହିନୀ ପ୍ରମୁଖ

ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ୮୮୯ / ତାରିଖ ୭ ମେ, ୨୦୨୧

ଏକାବୀତ ନକଳ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (ବନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ)/ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (OFSDP)/ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ବନୀକରଣ)/ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (P&A)/ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (ME&IV)/ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (P&SM)/ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (IT & GIS)/ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (CAMPA)/ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (FBA)/ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (SMPB)/ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (T&D)/ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (WP)/ ବନ ସଂରକ୍ଷକ (ADMIN)/ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଯୋଜନା ଅଧିକାରୀ / ସମସ୍ତ ଉପ ବନ ସଂରକ୍ଷକ/ ମୁଖ୍ୟ ଆକାଉଣ୍ଡସ ଅଧିକାରୀ/ ବରିଷ୍ଠ ପ୍ରଶାସନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅବଗତ ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରେରଣ କରାଗଲା ।

ଶିଶୁ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ
(ଶିଶୁ କୁମାର ରଥ)

ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଓ ଜଙ୍ଗଳ ବାହିନୀ ପ୍ରମୁଖ